

Asia: VN/23602/2021

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi nuorisolain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

1. Lausunto valtakunnallisia nuorisoalan järjestöjä koskeviin esitysluonnoksiin (lain 17 ja 18 §; asetuksen 5 ja 6 §)

5 § Valtakunnallisen nuorisoalan järjestön hyväksyminen valtioneapukelpoiseksi

Järjestön toiminnan merkitystä ja vaikuttavuutta nuorisotyön ja -toiminnan kannalta arvioitaessa otetaan huomioon, miten tavoitteellista, tuloksellista ja vaikutuksiltaan laajaa järjestön toiminta on nuorisoalalla. Järjestön toiminnan ajankohtaisuutta arvioitaessa otetaan huomioon, kuinka hyvin järjestön toiminta vastaa nuorten kannalta ajankohtaisiin tarpeisiin.

Tämä muotoilu on hyvä. Näiden mittaaminen ja arviointi on kuitenkin melko haasteellista ja tarvitaan osittain yhteisiä mittaristoja, jolloin saadaan vertailukelpoista dataa laajemmin sekä avoimia kriteeristöjä, joilla järjestöt voivat arvioida sekä kehittää omaa toimintaansa. Tämä ei kuitenkaan saa liikaa rajoittaa jokaisen toimijan omaleimaisuutta tai painotuksia tai nuorten osallisuuden eri muotoja. Lisäyksenä toivoisimme myös seuraavaa...otetaan huomioon, miten tavoitteellista, tuloksellista ja vaikutuksiltaan laajaa järjestön toiminta on nuorisoalalla sekä nuorten kanssa toimivien tahojen parissa. Valtioneapukelpoisuuden kriteerejä on hyvä terävöittää, nuorten tarpeet ja kentän monimuotoisuus huomioiden.

Toiminnan valtakunnallisuutta arvioitaessa otetaan huomioon, järjestetäänkö toimintaa vähintään seitsemän maakunnan alueella, tai tavoittaako järjestön toiminta kohderyhmänsä muutoin maanlaajuisesti.

Perusteluissa sanotaan: toiminnan laajuutta arvioitaessa voitaisiin ottaa huomioon myös järjestön toiminnan tavoitettavuus kohderyhmänsä osalta, vaikka nuorten fyysiseen kohtaamiseen perustuvaa toimintaa ei järjestettäisikään useamman maakunnan alueella.

Toivomme, että toiminnan valtakunnallisuutta arvioitaessa sekä valtakunnallisuuden laajentuessa huomattavasti otetaan huomioon verkkovälitteinen ja digitaalinen tavoitettavuus koko toiminnassa ja viestinnässä. Valtakunnallisuuden määritelmää tulisi siten vielä tarkentaa.

3) pääasiallinen tarkoitus on tarjota palveluja nuorisoalan järjestöille, kunnilla tai muille nuorisoalan yhteisöille tai nuorten kanssa toimiville tahoille (nuorisoalan palvelujärjestö).

Toivoisimme seuraavaa (tai nuorten kanssa toimiville tahoille) lisäystä, joka huomioisi paremmin nuorten parissa toimivien tahojen monimuotoisuuden.

6 § Valtionavustuksen myöntäminen valtakunnalliselle nuorisoalan järjestölle

Järjestön toiminnan laatua ja vaikuttavuutta arvioitaessa otetaan huomioon järjestön toiminnan tavoitteellisuus, tavoitteiden saavuttaminen ja oman toiminnan kehittymisen seuraaminen nuorisotyön ja -toiminnan osalta.

Pidämme tätä pääosin hyvänä muotoiluna. Toivoisimme tarkennusta kohtaan nuorisotyön ja -toiminnan osalta. Tarkoitetaanko tässä nuorisoalaa laajemmin? Voisiko muotoilu olla esimerkiksi nuorisotyön ja nuorten parissa tapahtuvan toiminnan osalta.

Järjestön toiminnan ajankohtaisuutta arvioitaessa otetaan huomioon, kuinka hyvin järjestön toiminta vastaa kohderyhmänsä ajankohtaisiin tarpeisiin.

Ajankohtaisuuden huomioiminen on hyvä lisäys, vaikkakin hieman tulkinnanvarainen. Se kuitenkin antaa mahdollisuuden reagoida nopeammin nuoria koskettavien ilmiöihin jatkapahtumiin.

Järjestön toiminnan laajuutta ja saavutettavuutta arvioitaessa otetaan huomioon järjestetyn toiminnan määrä ja monipuolisuus, avustettavaan toimintaan osallistuvien määrä, järjestön nuorten jäsenten määrä sekä se, miten hyvin järjestö tavoittaa kohderyhmänsä valtakunnallisesti.

Tässä painotetaan enemmän määrää kuin laatua. Toivoisimme, että huomiota kiinnitettäisiin laadulliseen kehittämiseen sekä kriteeristöjen selkiyttämiseen toimijoille. Määrä ei korvaa laatua tai toiminnan tarpeellisuutta. Lisäksi nuorten varsinaiset jäsenyydet eivät ole kaikkien toimijoiden toiminnassa keskiössä.

Tässä kohdassa puhutaan myös järjestetyn toiminnan määrästä. Viittaako tämä ainoastaan järjestettyyn kasvokkaiseen (ehkä myös verkkovälitteiseen) toimintaan, entä muut toiminnot, joihin ei suoraan osallistuta esimerkiksi erilaiset materiaalit? Voidaanko kohtaan lisätä järjestetyn toiminnan ja toimintojen määrästä sekä monipuolisuus, mikä laajentaisi toteuttamisen muotoja.

2. Lausunto valtakunnallisia nuorisoalan osaamiskeskuksia (OSKE) koskeviin esitysluonnoksiin (lain 19 §; asetuksen 7 ja 8 §)

-

3. Lausunto nuorisokeskuksia koskeviin esitysluonnoksiin (lain 20 §; asetuksen 9 ja 10 §)

-

4. Lausunto muita säännöksiä koskeviin esitysluonnoksiin (lain 23, 24, 26 ja 27 §; asetuksen 1 §)

-

5. Lausunto Harrastamisen Suomen mallia koskeviin esitysluonnoksiin (lain 12 a ja 21 a §)

-

6. Lausunnonantajan yleiskommentit tai huomiot/ehdotukset koskien lain muita säännöksiä

-

Prusskij Christa
Mediakasvatusseura ry